

SLOVENSKÝ PRIEHRADNÝ VÝBOR

**Slovak National Committee on Large Dams
Comité National Slovaque des Grands Barrages**

BULLETIN 12

BRATISLAVA, MÁJ 2006

OBSAH

1. Úvod, príhovor predsedu SPV	5
2. Správa o činnosti SPV za rok 2005	7
3. Zahraníčné konferencie a iné podujatia v roku 2005 a 2006	11
4. Informácia o 74. Výročnom stretnutí a 22. Kongrese ICOLD v Barcelone	12
5. Cestovná správa z exkurzie do U.K. a Škótska	14
6. Zoznam členov Predsedníctva a Kontrolnej komisie	26
7. Zoznam individuálnych členov SPV	28
8. Zoznam kolektívnych členov SPV	32
9. Informácia o www-stránke SPV	34
10. Osobné výročia	35
11. Oznámenie o konaní XXXI. Priehradných dní	37
12. Členská prihláška	38

Bulletin č. 12 pripravili:

Ing. Vladimír Holčík, predseda SPV

Doc. Ing. Emília Bednárová, PhD., podpredseda – vedecký sekretár

Ing. Peter Panenka, tajomník

Vydal: Slovenský priehradný výbor, Bratislava, máj 2006; pre vnútornú potrebu

Náklad : 150 ks

Bulletin neprešiel jazykovou úpravou

1. ÚVOD

Bulletin č. 12 vydávame pri príležitosti konania jubilejných XXX. Priehradných dní v Piešťanoch. Opäť sa stretávajú odborníci blízki si po stránke odbornej a ľudskej, prevažne zo Slovenska a z Čiech. Bulletin vydávame pre väčšiu informovanosť členov Slovenského priehradného výboru (SPV) a odbornej verejnosti. Za obdobie od volieb nového Predsedníctva SPV (24.5.2005) uplynul práve rok a to je tiež jeden z dôvodov, prečo chceme zachytiť dianie v SPV. Udialo sa veľa a chceme, aby boli naši členovia, či individuálni alebo kolektívni, čo najširšie informovaní. Nie iba odborné aktivity Predsedníctva SPV sú pre našu činnosť dôležité, nevyhnutné boli aj aktivity, tak povediac, byrokratické, administratívne. Novozvolené Predsedníctvo sa ujímalo v niektorých prípadoch svojich funkcií len akoby váhavo, pomaly. Každý má dosť svojich pracovných a súkromných povinností a tu zrazu mu pribudla ďalšia. Napriek tomu sme si vypracovali a zaregistrovali na MV SR nové Stanovy, ktoré nájdete v Bulletine, vybavili sme si všetky náležitosti spojené s možnosťou prijímať 2% zo zaplatenej dane z príjmov, čo zlepšil náš rozpočet (aspoň dúfame) a tým umožní aj našu pestrejšiu činnosť. Bolo treba zaregistrovať nové Predsedníctvo v centrále ICOLD v Paríži, zariadiť presmerovanie pošty z Paríža, zaregistrovať v banke tých, ktorí majú právo disponovať spoločnými peniazmi, odovzdať podpisové vzory, atď, atď. To som mal na mysli pod tými aktivitami byrokratickými, avšak samozrejme nevyhnutnými. Medzi aktivity podstatné, odborné, treba zaradiť aktívnu účasť pri príprave odborných konferencií, prípravu príspevkov na nich, organizovanie odbornej exkurzie do U.K. a Škótska, činnosť našich členov v rôznych poradných štátnych orgánoch, komisiách, vypracovávanie najrôznejších posudkov a správ. Podrobnejšie o našej činnosti v predchádzajúcom období a v najbližšej dobe píšeme na nasledovných stránkach. Vopred ale musím upozorniť, že od písania týchto riadkov, pokým sa Vám dostali do rúk, uplynuli dva mesiace a že niečo už môže byť neaktuálne, alebo sa za ten čas udiali veci, o ktorých v Bulletine nebude zmienka.

To najcennejšie čo Slovenský priehradný výbor má, to sú jeho členovia. Členskej základni venujeme zodpovedajúcu pozornosť. Snažíme sa získavať nových členov z radov absolventov Stavebnej fakulty. Je neodškriepiteľná pravda, že s útlmom výstavby priehrad sa strácajú niektoré profesie v priehradnom staviteľstve. Projektanti – priehradári sú vzácní už aj v špecializovanej projekčnej organizácii, v Hydroconsulte. Napriek tomuto fakt, našťastie, STU stále priehradárov vychováva a tak sa absolventi môžu zamestnať hlavne v prevádzkach na jednotlivých odštepných závodoch podnikov Povodí, na Vodohospodárskej výstavbe, na Výskumnom ústave vodného hospodárstva. Ak však majú namierené na stavbu priehrady, potom im neostáva len pracovať v zahraničí, žiaľ. Ale využívam túto príležitosť, aby som apeloval na všetkých kolegov, aby sa snažili priviesť do SPV ďalších nových členov. Prihlášku nájdete priloženú.

Na Slovensku sa v súčasnosti žiadna priehrada nestavia. Vo vyššom štádiu prípravy sú len Tichý Potok a Slatinka. Vo svete je v súčasnosti vo výstavbe asi 850 veľkých priehrad (podľa

definície ICOLD) a asi 2500 je v rôznom stupni prípravy. V Španielsku, v tejto priehradárskej veľmoci, kam sa chystáme na odbornú exkurziu, je vo výstavbe 28 veľkých priehrad, v prevádzke viac ako 1200 ! Niektoré z nich uvidíme. O aktuálnom stave prípravy exkurzie budete informovaní v priebehu XXX. Priehradných dní.

Spomenul som už, že kolegovia - priehradári sú to najcennejšie, čo v SPV máme. V tejto súvislosti musím povedať, že nie iba noví, mladí členovia, sú stredobodom nášho záujmu. Onedlho oslávi svoje 99. narodeniny Prof. Dr. Ing. Peter Danišovič, DrSc., „otec“ Sústavy vodných diel Gabčíkovo – Nagymaros. A náš dlhoročný predseda, Ing. Miroslav Liška, CSc., oslavoval prednedávnom 75. narodeniny, Ing. Dušan Abaffy, PhD. zasa 65. Všetkým srdečne blahoželáme. V Bulletine nájdete ich krátke životopisy.

Neostáva mi len popriať vám všetkým príjemný pobyt v Piešťanoch, aby ste načerpali nové vedomosti a organizátorom XXXI. Priehradných dní, ktoré zorganizujú kolegovia z Čiech, veľa zdraru.

Ing. Vladimír Holčík
predseda SPV

2. SPRÁVA O ČINNOSTI SPV ZA ROK 2005

Stojí za diskusiu, či vypracovávať v budúcnosti správu vždy za kalendárny rok, alebo od jedného plenárneho zasadania k druhému. Zvykli sme si, že plenárne zasadania sú organizované vždy pri príležitosti väčšieho odborného podujatia, na ktorom sa stretne väčšina členov SPV a z tohto pohľadu by bolo asi správnejšie mať správu o činnosti z obdobia medzi plenárkami. Z pohľadu finančného by ale naša Kontrolná komisia preferovala správu za kalendárny rok. Pre poriadok preto až na ďalšie uverejňujeme správu za kalendárny rok 2005 s tým, že do termínu voľby nového Predsedníctva, do 24.5.2005 vypracoval správu Ing. Liška, od tohto termínu do konca roka 2005 zasa novozvolený predseda Ing. Holčík.

Správa o činnosti Slovenského priehradného výboru (január až máj 2005, Ing. Liška)

Predsedníctvo SPV sa konalo 13. januára (slávnostné zasadanie), 18. februára (príprava exkurzie) a 13. apríla (príprava pléna a exkurzie).

Akcie s účasťou členov predsedníctva:

- Svetový deň vody (marec)
- Konferencia o TBD (24.-25.5.)
- Plénum SPV (24.5.)

Aktivity predsedu SPV:

- Písomné poverenie Ing. Abaffyho ml. (podpísané pred notárom 26.1.)- oprávnenie na preberanie pošty SPV na VÚVH (v dôsledku choroby Ing. Abaffyho st.).
- Spolu s Ing. Hummelom záznamy z predsedníctva SPV.
- Redakčná rada web-stránky SPV (1.2.), poskytnutie materiálov Ing. Panenkovi.
- Aktualizovanie zoznamu členov predsedníctva SPV a správa o činnosti SPV pre ústredie ICOLD (12.2.).
- Pripomienky k „Dohode o hraničných vodách“ – formou listu ministromi Miklósovi 23.2.2005.
- Doplnenie správy o činnosti SPV za rok 2004 – odoslanie Ing. Abaffymu ako prílohu k žiadosti o úhradu členského do Paríža.
- List ministromi Miklósovi so žiadosťou o prijatie – 10.4.
- List ministromi Miklósovi s témami rozhovoru – 19.4. – ide najmä o úhradu členského do Paríža a o spoluprácu v odborných otázkach. K stretnutiu nedošlo.
- Maily na priehradné výbory Poľska, Maďarska, Česka, Rakúska, Nemecka a Švajčiarska – o podpore PD 2006 v Piešťanoch. Viaceré urgencie odpovede.

- Aktivity proti privatizácii slovenskej energetiky – listy ministrom a ďalším ústavným činiteľom, list na riaditeľa STV so žiadosťou o zaradenie diskusnej relácie o problematike privatizácie energetiky.
- Prijímanie a ak treba aj vybavovanie pošty SPV (obežníky ICOLD, žiadosti o informácie a i.).

Aktivity SPV proti privatizácii energetiky:

Slovenský priehradný výbor je od roku 1992 iniciátorom protestov proti chystanej privatizácii Slovenských elektrární a.s. a čiastočne už realizovanej privatizácii Rozvodných závodov. SPV – spolu so Združením slovenskej inteligencie – KORENE, Slovenskou akadémiou inžinierskych vied SAIV), Nezávislým združením ekonómov Slovenska (NEZES), Zväzom protikomunistického odboja a Maticou slovenskou – odoslal v roku 2005 viaceré listy – ministrom hospodárstva, predsedovi vlády a ďalším zainteresovaným ministrom, predsedovi parlamentu a predsedom parlamentných strán – s vecnými (technickými aj ekonomickými) argumentmi proti pripravovanej privatizácii, okrem Rozvodných závodov aj majoritného podielu Slovenských elektrární, čím by SR úplne stratila vplyv na rozvoj energetiky a celého hospodárstva, ktoré by sa riadilo prioritami iných štátov. Ing.M. Liška (predtým ako predseda SPV) je v týchto dokumentoch uvádzaný ako kontaktná osoba. Preto (kvôli kontinuite) je uvádzaný ako reprezentant SPV aj v listoch novému ministrovi hospodárstva a ďalším vládnym a ústavným činiteľom, kde sa navrhujú alternatívne riešenia spolupráce s firmou ENEL.

1.12.2005 - Ing. M. Liška, CSc., v. r.

Správa o činnosti SPV od 24.5.2005 do 31.12.2005 (Ing. Holčík)

Administratívne aktivity

V súvislosti s novozvoleným Predsedníctvom bolo o. i. potrebné:

- upraviť a preregistrovať upravené Stanovy SPV na MV SR (sú uvedené na www stránke),
- zorganizovať voľby nových funkcionárov,
- napísať správu a poslať mená a adresy nových členov Predsedníctva a Kontrolnej komisie Ústrediu ICOLD do Paríža,
- vyúčtovať zájazd SPV do Anglicka a Škótska,
- registrovať SPV ako združenie, na ktoré je možno posilať 2% z dane zo mzdy, zodpovedný Ing. Kopál,
- registrovať 4 nových členov Predsedníctva vo VÚB, aby mali dispozičné právo voči bankovému účtu,
- objednať tlač novoročeniek, kalendárikov, nových preukazov a navštíveniek pre predsedu,

Odborné aktivity

- organizácia **Konferencie TBD** v dňoch 14.-26.5.2005 vrátane exkurzie do Gabčíkova a Čunova,
- 2.-3.6. konferencia **30 rokov VD Liptovská Mara**, účasť a odborné príspevky viacerých členov,
- 4.-5.6.2005, spoluorganizácia cyklotúry pri príležitosti **Dňa Dunaja 2005**, trasa Bratislava – Orth/Donau – Bratislava – Čunovo – Bratislava (Rakúšania vlakom do Viedne), prednáška o lužných lesoch v Orth/Donau,
- 7.-10.6.2005, Holčík účasť na **III. Konferencii o plavbe na Dunaji v Szegede**,
- **Únia európskych obch. a priem. komôr**, prednáška Ing. Holčíka pre ich zasadanie v Bratislave o SVD G-N, pripomienkovanie Rezolúcie Únie – výzvy Maďarskej republiky, aby plnila Zmluvu '77,
- príprava a vydanie **Bulletinu č. 11**,
- 2.-11.9.2005 **zájazd SkCOLD do U.K. a Škótska**, návšteva VD,
- **SME 3.9.2005**, spolupráca na článku o vnútrozemskej delte Dunaja,
- 12.-14.9.2005, spoluúčasť na **XXIII. Plavebných dňoch v Piešťanoch**,
- 21.-23.9.2005, spoluúčasť na konferencii **Hydrologické dni 2005** v Bratislave, SÚZA, organizovali pre účastníkov exkurziu na Gabčíkovo a Čunovo,
- **HYDRO 2005** vo Villachu, Rakúsko, v dňoch 16.-21. októbra 2005, účasť Holčík, Liška, Kedrovič,
- účasť viacerých členov SPV na konferencii **Vplyv VH stavieb na ŽP**, Podbanské, 26.-28.10.2005,
- **SME 17.10.2005**, príloha Bratislava, článok o Starom prístave na Dunaji v Bratislave,
- **SME 29.10.2005**, príloha víkend, článok Krotitelia vôd,
- **konferencia Nové cesty pri realizácii projektov s cezhraničným pôsobením na životné prostredie**, Petronell – Carnuntum, 10. nov. 2005, účasť Ing. Holčík, Ing. Rusina, Ing. Minárik,
- **Yearbook 2006**, Dams & Hydro Plants and Country Overview, poskytnutie údajov o priehradách na Slovensku, 11. nov. 2005, materiál bude uverejnený v Ročenke ICOLD pre rok 2006, spracovali Ing. Panenka a Ing. Holčík,
- **príprava** exkurzie 2006 na priehrady do zahraničia,
- **novozvolené** Predsedníctvo SPV sa stretlo celkom 4x a to 24.5., 17.6., 5.10. a 6.12.2005.

Spracoval: Ing. Holčík 6.12.2005, v. r.

3. ZAHRANIČNÉ KONFERENCIE A INÉ PODUJATIA V ROKU 2005 A 2006

V roku 2005 bolo v zahraničí množstvo špecializovaných priehradárskych konferencií a seminárov. Ani zďaleka nie je vo finančných možnostiach SPV na všetky vyslať svojich zástupcov. SPV má snahu na tie najaktuálnejšie a najvýznamnejšie podujatia predsa len svojich zástupcov vyslať. V roku 2005 boli naši členovia na týchto konferenciách:

III. Konferencia o plavbe na Dunaji sa uskutočnila v Szegede v dňoch 7.-10.6. a s finančnou pomocou vládneho splnomocnenca pre SVD G-N Ing. Kocingera sa jej mohol aktívne zúčastniť Ing. Holčík. O konferencii bola podaná písomná správa Ing. Kocingerovi.

Vďaka podpore Vodohospodárskej výstavby, š.p., sa konferencie HYDRO 2005 vo Villachu, Rakúsko, 16.-21. októbra, mohli zúčastniť Ing. Liška a Ing. Holčík, ďalší účastník zo Slovenska bol Ing. Kedrovič. Správa o tejto konferencii bola uverejnená vo Vodohospodárskom spravodajcovi 1/2, 2006.

2.-11.9.2005 usporiadal SPV exkurziu na vodné diela do U.K. a Škótska, na ktorej bolo 44 členov SPV. Pri tejto príležitosti bol vydaný Bulletin č 11, ktorý je k dispozícii u účastníkov exkurzie a tiež v knižnici SPV v budove VÚVH. Cestovnej správe je venovaný bod 6 tohto Bulletinu.

V roku 2006 budú (alebo už aj boli) o.i. tieto zaujímavé konferencie:

- Malé a stredné hydroelektrárne, 3.- 6.apríla, Florianopolis, Brazília,
- HYDROENERGIA 2006, 7.-9. júna v Crieff v Škótsku
- 74. výročné stretnutie a 22. kongres ICOLD 15.-23. júna v Barcelone,
- HydroVision 2006, 31.7.-4.8. v Portlande, Oregon, USA,
- XXIII. Konferencia podunajských štátov o vodoh. manažmente, 28.-31. august, Belehrad,
- HYDRO 2006, Maximalizácia úžitkov vodnej energie, 25.-28. sept., Porto Carras, Grécko,
- XXII. Latinskoamer. kongres o hydraulických konštrukciách, 9.-14. okt., Ciudad Guayana, Venezuela,
- Hydropower 2006, 23.-25. okt., Kunming, Čína,
- CEPESI 2006, 16. konferencia o dodávke el. energie, 6.-10.nov., Mumbai, India,
- Vodné zdroje a obnoviteľná energia, medzinárodné sympóziu, 30.nov.-1.dec., Bangkok, Thajsko.

Je snahou Predsedníctva SPV posielat' na všetky významné konferencie príspevky za Slovensko. Treba však priznať, že len málo jednotlivcov z našej vodohospodárskej komunity je ochotných príspevky vypracovať (zvyčajne v angličtine), zaslať a prípadne na konferencii pred množstvom účastníkov aj v angličtine predniesť. Práve tu je najväčšia zábrana. A samozrejme treba nájsť niekoho, kto cestu zafinancuje, nie všetky podniky majú pre takéto aktivity svojich zamestnancov pochopenie.

Vďaka priaznivému postoju SVP š.p. B. Štiavnica bude možné vyslať na kongres, resp. na exkurziu na priehrady do Španielska asi 40 našich členov. Predseda SPV sa zúčastní na 74. výročnom stretnutí a na kongrese ICOLD v Barcelone.

4. INFORMÁCIA O 74. VÝROČNOM STRETNUTÍ A 22. KONGRESE ICOLD V BARCELONE

Výročné stretnutia sa týkajú funkcionárov národných komitétov ICOLD a zasadaní jednotlivých technických výborov ICOLD. Technických výborov je 21 a Slovensko malo zastúpenie prostredníctvom Ing. Lišku v dvoch výboroch. Je zrejmé, že jedna osoba môže ťažko obsiahnuť zasadania v týchto výboroch zvlášť vtedy, keď majú svoje zasadania súbežne. Je na novom vedení SPV, aby problém vyriešila, aj v spolupráci s centrálou ICOLD v Paríži. Najsprávnejším riešením by bolo do týchto dvoch výborov nominovať našich členov, ktorí by sa potom povinne mali porád zúčastňovať, čo však vyžaduje (treba jedným dychom dodať) značné finančné prostriedky. Aj touto cestou vyzývame podniky, kolektívnych členov SPV, aby nám na Predsedníctvo vhodných ľudí nahlásili. Jedná sa o ICOLD výbory:

- pre styk s verejnosťou,
- pre spoločne využívané rieky.

74. výročné stretnutie sa uskutoční v dňoch 15.-18. júna 2006, ešte tesne pred 22. kongresom (19.-23. júna).

Témy, resp. otázky, ktoré budú v **Barcelone na kongrese** diskutované, sú tieto:

Q 84 – Technické riešenia na úsporu času a nákladov pri projektovaní a výstavbe priehrad:

- redukcia času a nákladov pri nových riešeniach a projekčné kritériá pri odkláňaní toku,
- projekty inovatívneho zakladania a vzťahy pri ich redukcii medzi neurčitosťou a nepredvídanými nákladmi,
- nekonvenčné priečne profily a použitie (nekonvenčných) materiálov v priehradách,
- nové prístupy pri koncipovaní priehrad, plány implementácie (plán organizácie výstavby) a iné opatrenia.

Q 85 – Manažment následkov prevádzky priehrad pod dielom:

- vypúšťanie vody a bezpečnostné postupy v poprúdných oblastiach,
- varovné systémy,
- vypúšťanie a environmentálne vplyvy pod priehradami,
- pozorované vplyvy na životnom prostredí a na ekosystémoch.

Pozn.: Otázka sa týka výhradne vplyvov a riskov pre ekosystémy pod priehradou počas normálnej prevádzky priehrad, ktorá môže obsahovať aj veľké povodňové prietoky. Následky porúch a prevádzky pri extrémnych povodniach nie sú v tejto otázke (Q 85) zahrnuté. Niektoré aspekty týkajúce sa kvality vody ako aj rýb môžu byť zahrnuté.

Q 86 – Bezpečnosť zemných a rockfillových priehrad:

- klasifikácia bezpečnosti priehrad podľa stupňov bezpečnosti a smernice/predpisy,
- stanovenie rizika a akceptovateľných kritérií,
- prevencia, nápravy, bezpečnostné opatrenia proti preliatiu extrémnymi povodňami, upchaním priepustov, zosuvov a pod.,
- tvorenie trhlín, počiatok a progres,
- prevencia, detekcia, nápravné opatrenia týkajúce sa priesakov.

Q 87 – Vyhodnotenie a zvládnutie povodne a sucha

- vyhodnotenie a prehodnotenie povodní a suchých období pre veľké alebo malé povodia. Vplyvy klimatických zmien. Revízia kritérií pre projektovanie alebo úprava priehrad a bezpečnostných priepadov,
- predpoveď povodne a sucha, plány nepredvídateľných udalostí,
- zvládanie povodne a sucha existujúcimi alebo plánovanými priehradami,
- rôzne riešenia pre zdokonalenie hydrologickej a hydraulickej bezpečnosti priehrad.

Zo Slovenska bol na kongres poslaný len príspevok Ing. Glausa o rekonštrukcii VD Rozgrund, za čo patrí autorovi vďaka. Nechce sa veriť, že by nebolo mohlo byť na kongres poslaných viac príspevkov.

5. CESTOVNÁ SPRÁVA Z ODBORNEJ EXKURZIE DO U.K. A ŠKÓTSKA

Cieľ exkurzie: Návšteva vodných diel v Anglicku a Škótsku, výmena skúseností z ich prevádzky a porovnanie s našimi podmienkami

Účastníci cesty: Zástupcovia vodohospodárskych podnikov, projekčných organizácií, Ministerstva životného prostredia SR, Slovenského priehradného výboru, (pozri zoznam účastníkov).

Doprava: autobus, trajekt

Termín: 2.-11. septembra 2005

Časový priebeh

Deň km/d	Hod.- - min.	Trasa	Program
PIAT 2.9. 1044	09.10 13.40 16.30 24.00	Bratislava Praha Hranica Rozvadov Hranica Luxemburg	Štart od mosta Lafranconi Odbočka na Plzeň Bez zdržania Bez zdržania
SOB 3.9. 645	05.30 16.25 20.10 21.50	Brusel Calais – prístav Dover loďou Renoir Londýn – Castleton hotel	Prestávka – prehliadka mesta do 14.10 Nalodenie 18.40, Trajekt Renoir spol. Seafrance Ubytovanie – 1.nocľah (večera do 2.00)
NED 4.9. 70	09.30 10.20 13.15 15.00 16.15 19.20	Londýn St.Paul's Cath. Thamse Barrier Grenwich Park Tower of London Trafalgar Sqare Kensington Road	Odch.9.00, stretnutie s prof. Raom, odch.9.50 Prehliadka hate na Temži do 12.45 Prehliadka hvezdárne (nultý poludník) do 14.15 Tower Bridge do 15.20 Trafalgar Sq. – prehliadka okolia do 19.00 Príchod do hotela Castleton, večera
PON 5.9. 440	8.25 10.45 14.10 15.55 19.00	Londýn Cambridge Normanton, Rutland Water Empingham Leeds, York	Odchod z Londýna, prehliadka univ. mesta do 12.45 Prehliadka vodár. nádrže fy Anglia Water do 15.45 Prehliadka priehrady do 16.20 Ubytovanie v Wheatlands Lodge Hotel, večera
UTO 6.9. 253	08.40 11.30 15.40 21.00	York – St. Leonards Teesside Segendum – H. Wall's End South Shields	Prehliadka katedrály Minster a mesta York do 10.00 Prehliadka hate a divokej vody v ústí r. Tees do 13.50 Prehliadka Rím. tábora, konca Hadriánovho múru do 17.05 Ubytovanie v hoteli Prestige, večera
STR 7.9. 359	11.30 14.10 19.00	Edinburgh Falkirk Wheel Blairgowrie	Odch.8.30, prehliadka mesta a hradu do 13.10 Prehliadka lodnej koles. zdviže na kanáli Edinburgh-Glasgow.do 16.10 Ubytovanie v The Angus Hotel, večera

ŠTV 8.9. 441	09.45 12.00 15.05 16.30 17.15 21.30	Pitlochry Endradour Inverness Urquhart Castle, Loch Ness Fort Augustus Blairgowrie	Odch.8.30, Prehliadka vod. elektrárne a rybovodu do 11.20 Prehliadka najmensej pálenice škótskej whisky do 13.15 Prehliadka mesta do 16.05 Fotopauza – prehliadka do 16.50 Prehliadka pl. komôr medzi Loch Ness/l.Linnham do 17.40 Večera v The Angus Hotel
PIA 9.9. 642	13.30 19.55	Glasgow, St.Mungo Cath. Redditch pri Birminghame	Odch.8.55, prehliadka mesta a katedrály do 13.55 Ubytovanie v Campanilla Hotel, večera
SOB 10.9. 756	10.15 13.50 17.20 23.00	Windsor Dover - prístav Calais - prístav Pumpa – motorest(GMT)	Prehliadka zámku, fotopauza do 11.00 Nalodenie 15.30 Cesta loďou Seafrance - Renoir Tankovanie – odpočinok
NED 11.9. 1156	06.55 18.00 24.25	Norimberg Rozvadov – hranica ČR Bratislava	Prestávka 8 hod asi 6.00 -14.00 Odchod 18.25 Príchod pod most Lafranconi

Spolu sme prešli 5776 km autobusom. Exkurzia sa pripravovala v čase mimoriadnych bezpečnostných opatrení po atentátoch 7. a 21. júla v Londýne. To bol dôvod, prečo sme nenavštívili všetky pôvodne plánované objekty.

ODBORNÝ PROGRAM EXKURZIE

1. Hať na Temži (Thames Barrier)

Hať a ďalšie príslušné objekty, vrátane hate Barking a hate Kráľ Juraj V. ochraňujú mesto na špičkovej úrovni. Od času, keď Jej Majestát Kráľovná doprevádzaná vojvodom z Edinburgu hať slávnostne uviedla do prevádzky, hať ochránila Londýn pred väčším či menším zatopením už 91 krát. Je to najväčšia riečna hať na svete. Najčastejšie sa ňou manipuluje v mesiacoch december, január, február, čo súvisí s výškou prílivu. V máji, júni, júli a v auguste sa haťou za jej viac ako 21 ročnej prevádzky ešte nemanipulovalo.

Výška prílivu je závislá od viacerých faktorov a od ich kombinácie. Sú to vyššie priemerné hladiny mora, väčší výskyt búrok, väčšia amplitúda prílivu – odlivu a konečne „sadanie“ celého Londýna o asi 60 cm/100 rokov do ílového podložia.

Konštrukcia

Hať má desať polí à 61 m, celkovo je 620 m dlhá. Každé haťové pole je ovládané z priľahlých pilierov, ktoré sú vybavené strojným zariadením. Štyri hlavné haťové konštrukcie hradia 20 m výšku a vážia, aj s protizávažiami, 3700 ton. Ďalej sú tam dve menšie polia, menšie v tom zmysle, že ich hradená šírka je 31 m a vedie cez ne plavebná dráha. Ostatné štyri polia sú vybavené segmentovými uzávermi.

Ochrana územia

Územie pod haťou je chránené hrádzami, ktoré boli zvýšené oproti pôvodným o asi 2 m a sú 32 km dlhé. Do tejto ochrany sa počítajú aj konštrukcie plavebných polí. Oblasť samotného Londýna je chránená 80 km dlhými hrádzami medzi Putney a Purfleet, ktoré boli budované v rokoch 1971- 72. Hrádze nad mestom, nad Putney na južnom brehu a nad Hammersmith na severnom brehu boli tiež zvyšované tak, aby dávali rovnaký stupeň ochrany ako hrádze v Londýne. Ako súčasť ochranných hrádzí boli zriadené aj atraktívne parkové úpravy s chodníkmi.

Prevádzka

Viac ako 80 zamestnancov sa stará o prevádzku a údržbu hate a prináležiace hrádze. Nebezpečné situácie sa predpovedajú 36 hodín vopred. Rozhodnutie hať uzavrieť je na kontrolórovi hate (Barrier Controller). Jeho rozhodnutie je podporené predpoveďou výšky prílivu, ktorú odhaduje Prílivová predpovedná služba STFS (je súčasťou Meteorologického úradu) a súčasne sa riadi vlastnou sofistikovanou počítačovou analýzou. STFS monitoruje príliv pozdĺž východného pobrežia a dostáva varovania o nebezpečne vysokej vode. Ich odhady sa zakladajú na meteorologických informáciách zo satelitov, z vrtných veží v Severnom mori a z pobrežných meteorologických staníc. Dostávajú údaje aj zo vzdialenejších miest, ako z mesta Stornoway na Western Isles a z mesta Wick zo severného Škótska. Hať sa uzatvára zvyčajne 1 až 3 hodiny po nízkej vode a asi 3 až 4 hodiny predtým, ako prílivová špička dostihne hať. Pred uzavretím hate služba informuje Správu londýnskeho prístavu, teda organizáciu, ktorá kontroluje plavbu po Temži. Správa obratom informuje lode a zažne informačné tabule (plavebné znaky) nad a pod haťou. Plavebné znaky aj na samotnej hati indikujú jej uzavretie. Náklady na prevádzku a údržbu hate a príslušných ochranných zariadení sú asi 6 mil. £ za rok, pripočítat' treba aj 5 mil. £ ročne za údržbu a prevádzku prístavných múrov (2001).

Projektanti a dodávatelia

Projektant: GLC Department of Public Health Eng. s konzultantom Rendel Palmer a Tritton.
Hlavný dodávateľ stavebných prác: Costain, Tarmac, Hollandsche Maatchappiji joint venture.
Dodávateľ ocelej konštr. a strojov: Davy Cleveland Barrier Consortium
Stavebné práce na brehoch: Sindall Construction Ltd.

2. VD Empingham

Hrádzové teleso je súčasťou projektu Empingham a bolo stavané v rokoch 1970 – 76. Výstavbou hrádze vznikla jedna z najobjemnejších nádrží v Británii – Rutland Water. Hrádza je 37 m vysoká, earthfillová, dĺžka koruny je 1200 m. Zakladanie bolo obtiažne, pretože z podzákladia bolo treba vyťažiť 5 mil. m³ ílovitého materiálu, čo trvalo tri letné obdobia. VD slúži na vodárenské a rekreačné účely.

3. Hať na rieke Tees (Tees Barrage)

Výstavba trvala štyri roky, pričom sa použilo 650 ton ocele. Hať bola daná do prevádzky v roku 1995. Na tú dobu to bol najvýznamnejší inžiniersky čin vo Veľkej Británii. Most nad haťou je unikátne dielo mostného staviteľstva. Projektanti hate museli brať do úvahy, že cestári chceli mať nad haťou cestu, že strojárí chceli mať oceľovú konštrukciu uloženú medzi piliermi, že mostári hať vnímali ako premostenie, ktoré vyžaduje iné základy ako by vyžadovala iba hať samotná. Projektanti preto všetky hľadiská museli brať do úvahy.

Hať bola stavaná z dôvodu stabilizovania výustneho úseku rieky, aby bolo možné ovládať prílivové a odlivové vlny, ktoré zaplavovali veľké plochy. Hať pozostáva zo štyroch haťových polí, oceľová klapková konštrukcia váži 4 x 50 ton a je ovládaná dvomi hydraulickými valcami každá. Každý valec má vrtanie 560 mm, hydraulická vodiaca tyč má priemer 250 mm a zdvih 7950 mm. Tlaky sa pohybujú od 175 do 90 barov podľa polohy klapky. Klapka sa uzavrie alebo otvorí za asi 30 minút. Hať udržiava hornú hladinu na konštantnej úrovni.

Pri hati je plavebná komora a tiež rybochod. Okolie hate, predtým denne zaplavované, je rekultivované. V blízkosti je areál vodných športov, ktorý bol daný do prevádzky v novembri 2001. Areál bol vybudovaný nákladom 1,5 mil. £, pričom 65% z tejto sumy bolo pokryté z lotérie. Areál je využívaný celoročne, má aj svoju krytú časť. Môžu ho využívať kanoisti, rafteri, vodní lyžiari, kajakári, veslári. V roku 2001 sa tu uskutočnili majstrovstvá sveta

v kanoistike. V blízkom okolí je kemping a miesto pre karavany. Areál sa stal magnetom pre športovcov.

V apríli 2000 prešlo vlastníctvo hate a 14 míľovej plavebnej dráhy od English Partnerships k British Waterways a je to ich najsevernejšie položené vlastníctvo. Firma neustále predlžuje na rieke Tees plavebnú dráhu a má do budúcnosti aj iné rozvojové plány.

Celkom mimoriadnou konštrukciou je cestný most z trubkovej ocelevej konštrukcie. Je 160 m dlhý, má osem 17,5 m polí. Oblúky mosta majú prevýšenie 5 m, čo lodiam dáva dostatočnú podjazdnú výšku. Viac ako polovica ocelevej konštrukcie bola upravovaná (ohýbaná) pred premiestnením na stavenisko, teda v dielňach oceliarne. Konštrukcia je protikorózne chránená kovovým nástrekom a 2,5 mm akrylovým náterom. Podobne sú chránené aj vnútorné dutiny konštrukcie. Na konštrukcii spolupracoval mostný inžinier s architektom, ktorý bol len málo obmedzovaný vo svojich víziách. Realizácia konštrukcie bola výzvou pre dodávateľa Westbury Tubular Structures. Konštrukcia musí vyhovovať nie len z hľadiska statického, čo je samozrejmé, ale aj z hľadiska veľmi komplikovaných vnútorných pnutí pri ohrievaní a ochladzovaní konštrukcie, čo kládlo vysoké nároky na kvalitu zvaračských prác. Aj uloženie konštrukcií oblúkov do lôžok nebolo celkom štandardné – prefabrikované oblúky boli prevezené na zvlášť upravených traileroch a boli uložené na svoje miesta mobilným žeriavom o nosnosti až 310 ton, ktorý stál na dne presmerovanej rieky.

4. VD Falkirk Wheel

Falkirské koleso je názov celkom ojedinelého lodného výťahu či plavebnej komory.

Systém kanálov umožňuje športovým a malým plavidlám preplavovať sa zo Severného mora do Atlantiku a späť. Spomenuté dva kanálové systémy sa stretávajú práve vo Falkirk, kde je výškový rozdiel systému kanálov asi 35 m.

Keď sa rozhodovalo o rekonštrukcii kanálových systémov Firth of Forth a Firth of Clyde medzi mestami Edinburgh a Glasgow, tak bolo rozhodnuté, že 11 plavebných komôr sa rekonštruovať nebude, ale že ich nahradí práve Falkirk Wheel, Falkirské koleso, ktoré môže do svojich dvoch „kolísk“ zobrať jednotlivé plavidlá rozmerov 4 x 20m. Ak je jedno plavidlo vyťahované, druhé môže byť súčasne spúšťané. Od vplávania plavidla do „kolisky“ po jeho vyplávanie prejde iba 15 minút. Voči pôvodnému riešeniu

s plavebnými komorami sa ušetrí čas, energia a pohonné hmoty.

5. VE Pitlochry

Je len jednou z kaskády deviatich vodných elektrární, ktoré sú napájané vodou z jazier Loch Rannoch a Loch Tummel a iných menších zdrojov. Boli dané kompletne do prevádzky v roku 1962 po viac ako 30 ročnej výstavbe celej kaskády. Kaskáda má maximálny výkon 239,2 MW, ročná výroba je v priemere 715,36 GWh. Kaskáda zbiera vodu z povodia s plochou 1 839 km².

Bola daná do prevádzky v roku 1950, kompletne rekonštruovaná v rokoch 2000 až 2001. Má dve 15 MW vertikálne Francisove turbíny, voda prichádza z jazera Loch Faskally. Spád 15 m, historická ročná výroba 60 GWh.

Priehrada je gravitačná betónová, 162 m dlhá, s časťou earthfillovou s tesniacim jadrom a výpustami, celková dĺžka je potom 510 m. Výška od základu je 41,5 m. Objem nádrže 4,6 mil. m³. Povodňové prietoky sa prepúšťajú dvomi uzávermi dĺžky 27,4 m, hradená výška je 4,8 m. Celková kapacita výpustov je 1230 m³/s. Dnový výpust 3,05 x 4,1 m sa dokáže uzavrieť pod plným tlakom. Maximálny prietok je 151,5 m³/s.

Kotvenie betónovej časti priehradného telesa kotvami v severnej a južnej sekcii 31 kotvami s tiahkami dĺžky približne 35 m, pracovné zaťaženie 1760 – 2841 kN na kotvu.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ENERGETIKE A VODNÝCH ZDROJOCH SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA VEĽKEJ BRITÁNIE A SEV. ÍRSKA

Spojené kráľovstvo (U.K.) pokrýva plochu 243300 km² a má 60,2 milióna obyvateľov.

Vodné zdroje

Vodárenské zariadenia (water utilities) v Anglicku a Walesi sú sprivatizované. Najprv boli rozdelené do nezávislých regionálnych spoločností, ale vlastníctvo sa postupne vyvíjalo a menilo aj zlučovaním.

Škótske vodné hospodárstvo zostalo pod štátnou kontrolou. V Severnom Írsku patrí voda do Ministerstva životného prostredia.

Vo Veľkej Británii je v prevádzke 517 veľkých priehrad.

Odvetvie energetiky

Podľa Ministerstva obchodu a priemyslu, počet spoločností vyrábajúcich elektrickú energiu vzrástol zo šiestich pred privatizáciou na 34 veľkovýrobcov v roku 2003. Toto odvetvie je plne konkurencie schopné od roku 1999, kedy sa zaviedol voľný trh pre malých spotrebiteľov (<100 kW). Toto bola posledná etapa privatizačného procesu. Celková inštalovaná kapacita všetkých druhov elektrární je 78544 MW.

Celková konečná spotreba energií v roku 2003 bola 170,4 Mtoe, z toho hlavné zdroje boli: plyn (34 %), nafta (46,5 %) a elektrina (17 %). Ak vezmeme uvedených 17 % za základ (100 %), potom z tohto množstva hlavné zdroje výroby elektrickej energie v roku 2003 boli: uhlie (38 %), plyn (32 %), jadrové palivo (23 %), obnoviteľné zdroje (3,3 %) a olej (1,45 %). V roku 2003 sa vo vodných elektrárnach v U.K. vyrobilo 3228 GWh elektrickej energie. Celková spotreba elektrickej energie v U.K. v roku 2003 bola 337,4 TWh, z toho pre priemysel 33 %, domácnosti 34 %, poľnohospodárstvo 1 % a pre ostatných 32 %. Priemerne na obyvateľa sa spotrebovalo 5662 kWh/ob., importovalo sa 4652 GWh z Francúzska a z Írskej republiky.

Národná sieťová spoločnosť (National Grid Company), teraz je súčasťou firmy Grid Transco, prevádzkuje vysokonapäťové prenosné siete, ktoré spájajú výrobcov s distribučnými spoločnosťami a niektorými väčšími spotrebiteľmi. Systém sietí v Anglicku a Walesi je spojený so systémom v Škótsku dvoma linkami a európska kontinentálna sieť je napojená pod kanálom (English Channel = kanál La Manche).

V Škótsku sú dve hlavné spoločnosti Scottish Power (SP) a Scottish and Southern Energy (SSE), ktoré pokrývajú celé územie. Vyrábajú, prenášajú aj distribuujú elektrickú energiu až ku spotrebiteľovi. Celá výroba dvoch nukleárnych elektrární, ktoré patria firme British Energy, je predávaná uvedeným dvom spoločnostiam. Okrem toho je aj 25 nezávislých výrobcov, ktorí sú napojení na sieť. A niekoľko tepelných elektrární, ktoré tiež predávajú nimi vyrobenú energiu uvedeným dvom spoločnostiam.

V Severnom Írsku je dodávka elektrickej energie tiež v súkromných rukách Firma Northern Ireland Electricity plc. (súčasť Viridian Group) je zodpovedná za výrobu, prenos,

distribúciu a dodávku v celej provincii. Výroba je v rukách troch súkromných spoločností, ktoré vlastnia štyri najväčšie elektrárne. V roku 1996 sa vybuďovalo spojenie s Írskou republikou, ktoré umožňuje import a export.

Rozvoj vodných zdrojov

Celkový hydroenergetický potenciál (HEP) UK nie je známy. Technicky využiteľný HEP v malých elektrárnach do 5 MW sa odhaduje na 4577 GWh/r, využíva sa z toho len 3 %. Ekonomický využiteľný HEP tejto kategórie MVE je 1100 GWh/r.

V prevádzke sú štyri prečerpávacie vodné elektrárne – dve v Škótsku a dve v Severnom Walesi. Ich celkový inštalovaný výkon je 2788 MW.

Hydroenergetika v Škótsku

Celkový inštalovaný výkon vo VE je 1206,9 MW v 87 elektrárnach, z čoho 70,3 MW je v 41 MVE. Väčšina bola vybudovaná v 50-tych rokoch.

Firma SSE má rozbehnutý rozsiahly program rekonštrukcie. V roku 2004 boli rekonštruované VE Cashlie, Lubreoch, Dalchonzie, Cassley a Livgishie. VE Striven a Culigran budú dokončené v auguste 2005.

Rekonštrukcia dvoch priehrad na Loch Ericht (objem 230 mil m³) sa plánuje v roku 2005. Rekonštrukčné práce zahrňujú zvýšenie, opravu návodného aj vzdušného svahu a vybudovanie vlnolamu na zemnej priehrade Dalwhinnie a opravu sklzu kombinovanej priehrad Ericht.

Výstavba VE Kingairloch (3,5 MW) firmy SSE je skoro hotová. Priehrada o výške 6 m vytvára nádrž s objemom 0,7 mil.m³. Ročná výroba sa odhaduje na 14,5 GWh.

Vo výstavbe je rozšírenie 66 MW VE Fasnakyle pri Cannichu. Zahrňuje inštalovanie ďalšej 7,5 MW Francisovej turbíny, určenej na nadlepšovanie prietokov. Rozšírená časť budovy je prispôbena pôvodnej, obloženie pieskovcom je z rovnakého lomu. Rozšírenie poskytne značné zvýšenie účinnosti a spoľahlivosti nadlepšených prietokov, Ročná výroba sa odhaduje na 62 GWh/r.

SSE pripravuje aj výstavbu 100 MW VE na Glendoe, blízko Fort Augustus. Tendre boli podané, výstavba by mala začať v roku 2005. Zahrňuje 38 m vysokú rockfillovú priehradu a 100 MW Peltonovu turbínu umiestnenú v podzemnej elektrárni.

Zmluva bola uzavretá aj na výstavbu VE Inverbain (900 kW) vo Westwr Ross. Kaplanova turbína o výkone 287 kW sa dodáva do MVE Cleghorn Bridge na rieke Mouse Water v rámci zmluvy na 160 tis. €.

Firma Scottish Power prevádzkuje dve VE o celkovom výkone 125 MW a prevádzkuje aj PVE Cruachan.

Aj niekoľko ďalších spoločností pripravuje výstavbu VE v Škótsku. Jednou je firma RWE Innogy, ktorá teraz prevádzkuje 5 MVE a tri ďalšie MVE má vo výstavbe.

Hydroenergetika v Anglicku, Walesi a v Severnom Írsku

Vo Walesi a Anglicku sú v prevádzke VE o výkone 157,5 MW, z toho len 17,5 MW v Anglicku. Väčšinu VE vo Walesi vlastní firmy PowerGen a RWE Innogy.

V Severnom Írsku sú v prevádzke MVE o výkone 3,6 MW.

Malé vodné elektrárne (MVE)

Sú definované ako VE s výkonom menším, ako 5 MW. V U.K. je v prevádzke asi 117 takýchto MVE s celkovým výkonom 67,9 MW a výrobou 210 GWh/r. Okrem toho sa odhaduje, že je v prevádzke ďalších 200 mini- a mikro-VE, ktoré sú prevádzkované nezávislými výrobcami.

Výhľad do budúcnosti

Obnoviteľné zdroje v UK by sa mali rozširovať. Cieľom je, aby ich podiel vzrástol z 5,5 % v roku 2005 na 15,4 % v roku 2015. Obligácie obnoviteľných zdrojov budú mať v roku 2005 hodnotu viac ako 1 mld. £. Vláda podporuje aj výstavbu technológií pre veterné, bioplynové a morské elektrárne. Sú to granty v hodnote asi 300 mil. £. Ministerstvo obchodu a priemyslu rezervovalo 50 mil. £ na investície na využívanie energie prílivu a vln.

HISTÓRIA PRIEHRADNÉHO STAVITELSTVA VEĽKEJ BRITÁNIE

Veľká Británia má bohatú históriu aj z pohľadu priehradného staviteľstva. V krajine je 517 veľkých priehrad (podľa Registra ICOLD) a viac ako 1500 malých. Ak za historickú priehradu považujeme aj priehradu staršiu ako 100 rokov, potom sa v literatúre uvádza, že tu existuje 19 historických zemných priehrad a 9 priehrad s telesom murovaným, resp. betónovým. Register britských priehrad obsahuje 2.596 priehrad, veľkých aj malých. Podľa tohto registra najstaršia priehrada bola ukončená v roku 1575, avšak sú indície o priehradách z XII. storočia. Zákon o nádržiach (The Reservoir Act, 1975) sa týka nádrží o objeme viac ako 25.000 m³ a obsahuje ich úplný zoznam.

Asi 80 % z priehrad sú zemné a asi 10 % sú priehrady betónové a murované. Zvyšok sú iné typy konštrukcií, zvyčajne kombinované. Do roku 1880 všetky priehradné telesá boli budované ako sypané zemné.

Technicko – bezpečnostný dohľad funguje od roku 1930, kedy bol schválený Zákon o zaistení bezpečnosti nádrží (Reservoirs Safety Provisions Act). Tento zákon bol ďalej inovovaný v roku 1975 (Reservoir Act, 1975). Týmto zákonom však predchádzali katastrofy. Najhoršia bola v roku 1864, keď sa pretrhla Dale Dyke Dam a o život prišlo 244 ľudí. V roku 1925 sa pretrhla Skelmorlie Dam (päť mŕtvych), nasledovali pohromy na Eigiau Dam a Coedry Dam (16 obetí).

Pod platný zákon spadajú všetky priehrady s nádržami väčšími ako 25.000 m³ a musia podliehať inšpekcii minimálne raz za 10 rokov. Inšpekciu robí inžinier – inšpektor, ktorý je na zozname inšpektorov Departmentu životného prostredia, dopravy a regiónov (DETR). Tieto nádrže však musia byť pod dohľadom kvalifikovaného inžiniera aj v medziobdobí. Sleduje sa hlavne starnutie priehrad, priesaky, vnútorná erózia a ďalšie javy. DETR je zodpovedný za vykonanie Zákona spolu s inými inžinierskymi organizáciami, pričom berie do úvahy aj najnovšie poznatky odporúčané ICOLD-om.

ZHODNOTENIE PRÍNOSU ZAHRANIČNEJ EXKURZIE

Exkurzia umožnila jej účastníkom – koncepčným pracovníkom vodohospodárskych podnikov, odborníkom z teórie a praxe, oboznámiť sa s úrovňou vodného staviteľstva vo Veľkej Británii, porovnať prístupy a priority nielen pri projekcii a výstavbe vodných diel, ale i pri ich prevádzkovaní. Inšpiratívnym bol dôraz na architektúru stavieb, ich začlenenie do krajiny a vplyvy na životné prostredie. Užitočné boli i nadviazané kontakty, osobné stretnutia s domácimi odborníkmi a výmena skúseností a názorov.

Nezanedbateľnou bola pre účastníkov zájazdu i kultúrna časť exkurzie: prehliadka Londýna, Cambridge, Yorku, Edinbourghu, Inverness, Glasgowa a Windsoru.

ZOZNAM ÚČASTNÍKOV

	Meno	Organizácia
1	Ing. Vladimír Holčík	VV š.p.
2	Ing. Miroslav Liška, CSc.	SPV
3	Ing. Dušan Abaffy, PhD.	MŽP
4	Ing. Magdaléna Abaffyová	SVP š.p.
5	Prof. Ing. Michal Lukáč, PhD.	STU
6	Ing. Ján Hummel	VV š.p.
7	Ing. Jozef Jambor	SPV
8	Doc. Ing. Jozef Kuzma, PhD.	STU
9	Doc. Ing. Emília Bednárová, PhD.	STU
10	RNDr. Danka Grambličková, PhD.	STU
11	Ing. Miloš Kedrovič	Vodotika
12	Ing. Gabriela Kedrovičová	Vodotika
13	Ing. Peter Glaus	Hydroconsulting
14	Ing. Marek Čomaj	VÚVH
15	JUDr. Vlasta Poredošová	VV š.p.
16	Ing. Alena Šurková	VV š.p.
17	Ing. Peter Panenka	VV š.p.
18	Dpt. František Fojtík	VV š.p.
19	Oľga Vízyová	VV š.p.
20	Ing. Ján Tkáč	SVP š.p
21	Ing. Štefan Borušovič	SVP š.p
22	Ing. Peter Bakaljar	SVP š.p
23	Ing. Ľubomír Martinovič	SVP š.p
24	Ing. Dušan Minárik	SVP š.p
25	Ing. Martin Bačík, CSc.	SVP š.p
26	Ing. Jaroslav Sabo	SVP š.p
27	Ing. Juraj Fekete	SVP š.p
28	Ing. Oľga Martinkovičová	SVP š.p
29	Peter Osvald	SVP š.p
30	Ing. Róbert Hok	SVP š.p
31	Ing. Dušan Fejer	SVP š.p
32	Ing. Ján Kováč	SVP š.p
33	Ing. Július Paulech	SVP š.p
34	Ing. Boris Rakssányi	SVP š.p
35	Ing. Dušan Chriaštel	SVP š.p
36	Ing. Juraj Jurica	SVP š.p
37	Ing. Ivan Ďuriška	SVP š.p
38	Ing. Ondrej Kostiviar	SVP š.p
39	Ing. Peter Čadek	SVP š.p
40	Ing. Vladimír Kandrát	SVP š.p
41	Ing. Marián Miščík	SVP š.p
42	Ing. Valent Kožuch	SVP š.p
43	Ing. Ján Čabala	SVP š.p
44	Mgr. Aleš Mazáč	SVP š.p

9. INFORMÁCIA O WWW-STRÁNKE SPV

Jednou z najperspektívnejších foriem v oblasti komunikácie (aj odbornej) v poslednom období je určite elektronická komunikácia. Dnes už takmer každý pozná slová ako *internet*, *elektronická pošta* „*e-mail*“, či *www stránka*.

Aj v podmienkach Slovenského priehradného výboru sú v súčasnosti (aspoň čiastočne) využívané možnosti, ktoré elektronická komunikácia a najmä Internet ponúkajú. Slovenský priehradný výbor (ďalej SPV) prevádzkuje svoju internetovú stránku na adrese www.skcold.sk (alebo tiež www.icold.sk). Cieľom tejto internetovej stránky je poskytovať širokej odbornej a laickej verejnosti aktuálne informácie o priehradnom staviteľstve vo všeobecnosti, ale aj informácie o súčasnom dianí v „priehradárskej obci“ na Slovensku a tiež v zahraničí. Prvá pracovná verzia stránky SPV bola uverejnená v sieti Internet (na adrese www.priehradnyvybor.sk, ktorá už neplatí) v roku 2002.

Stránka je rozdelená na sekcie – Aktuality, Editorial, Vedenie SPV, Stanovy, Zoznamy členov, Dokumenty, História, Priehrady, Publikácie, Diskusia, Infoservis a Kontakty. V jednotlivých sekciách sú návštevníkovi stránky dostupné aktuálne informácie o pripravovaných odborných podujatiach, príhovor prezidenta SPV, stanovy SPV, hlavné časti jednotlivých bulletinov vydávaných SPV, správy zo zahraničných pracovných ciest, základné technické údaje o priehradách na Slovensku, informácie o publikáciách s tematikou priehradného staviteľstva, priestor na rozvíjanie diskusie a samozrejme kontaktné údaje predsedníctva a členov SPV a mnoho iných informácií. Každá internetová stránka a teda aj stránka SPV je „živým organizmom“, a preto sa aj v súčasnosti pracuje na jej doplnení, či zmene. Obsahovú náplň a štruktúru stránky usmerňuje redakčná rada stránky, zložená zo zástupcov kolektívnych členov SPV.

Ambíciou dotknutej stránky v nasledujúcom období bude aj naďalej poskytovať jej návštevníkom aktuálne relevantné informácie a zároveň komunikačnú platformu, prostredníctvom ktorej bude možné vzájomnú komunikáciu v tejto špecifickej odbornej oblasti skvalitniť a zefektívniť.

Pozývame Vás na návštevu stránky www.skcold.sk !

Ing. Branislav Lipták, predseda redakčnej rady www stránky SPV

10. OSOBNÉ VÝROČIA

Prof. Dr. Ing. Peter Danišovič, DrSc. - 99 ročný

Narodil sa 1. júna 1907 v Bolerázi pri Trnave ako piate dieťa zo siedmich. Maturoval na trnavskom gymnáziu s vyznamenaním a tak mal nárok na vysokoškolské štipendium. To využil na ČVUT v Prahe na Fakulte stavebníctva, odbore vodohospodárskom. V roku 1932 ukončil s vyznamenaním. V Prahe sa aj stal technickým úradníkom na Zemskom úrade. Stále sa venoval morfológii tokov, chodu splavenín a plavenín. Aj jeho dizertačná práca, ktorú obhájlil v Prahe v 1935 bola na tému *Pohyb splavenín a mechanická práca prirodzeného vodného toku*, za ktorú získal titul Dr. technických vied. V tomže roku sa zamestnáva na Krajinskom úrade v Bratislave a začína organizovať po stránke organizačnej a politickej založenie technickej vysokej školy na Slovensku. V roku 1937 ona aj vznikla v Košiciach, musela sa však presťahovať, najskôr do Prešova, potom do Martina, aby nakoniec našla svoje trvalé sídlo v Bratislave. Dr. Ing. Danišovič sa stal jej prodekanom a profesorom. V roku 1947 prešiel do praxe, začal pracovať vo Vodoprojekte, neskoršom Hydroconsulte. Ako projektant a vedúci projektového strediska pre veľké vodné stavby predložil vo februári 1951 návrh na vybudovanie vodného diela na spoločnom čs.-maďarskom úseku Dunaja, dielo s pracovným názvom Gabčíkovo – Chľaba (posledná dedina ešte na území Slovenska, asi 10 km nad profilom Nagymaros). Súčasne projektoval vodné diela na Váhu, VD Ilava, VD Ladce, VD Dubnica, aj vodnému dielu Orava, ktoré bolo už vo výstavbe, venoval kus svojho života. Na Slovensku asi niet inžiniera, ktorý by pre vodné hospodárstvo urobil viac, ako urobil Prof. Dr. Ing. Peter Danišovič, DrSc.

Ing. Miroslav Liška, CSc. - 75 ročný

Miroslav Liška sa narodil 26.3.1931 v Bratislave. Tu aj v roku 1949 zmaturoval na Obchodnej akadémii. V priebehu tretieho ročníka štúdium prerušil, aby mohol absolvovať ročné štúdium v Anglicku, ktoré ukončil jazykovou skúškou na Cambridge University. To ovplyvnilo celý jeho ďalší život, aj kladne, aj záporne. Vedieť v päťdesiatych rokoch minulého storočia po anglicky, mať brata emigranta a otca 25 rokov poslanca slovenského snemu, to ku kariére vtedy veľmi nepomohlo. Po maturite nemohol ďalej študovať a tak sa zamestnal v Energostave, pričom v priebehu zamestnanie strávil dva a pol roka v rôznych represívnych zariadeniach, napr. 27 mesiacov vo vojenskom útvere PTP (Čierni baróni) ako robotník, neskôr stavbyvedúci. Takže po ukončení vojenskej služby, keď už ako robotník mal vylepšený kádrový profil, sa mohol prihlásiť na SVŠT, kde v roku 1959 získal titul inžiniera v odbore vodohospodárskych stavieb. Zamestnanie nastúpil na Riaditeľstve vodných diel, kde už od roku 1960 pracoval ako vedúci projektant. Je autorom projektovej úlohy Ružín I+II, štúdií Strečno – Šibenice - Budatín, Sered'-

Kráľová - Neded. Súbežne pracoval od roku 1960 aj na príprave SVD G-N. Od polovice šesťdesiatych rokov sa orientuje na ekonomiku investícií, vykonal hodnotenie efektívnosti všetkých významnejších vodných diel aj tepelných elektrární v ČSFR. Je spracovateľom všetkých ekonomických hodnotení SVD G-N. V roku 1969 prešiel pracovať na HYCO, ale vzhľadom na zlý kádrový posudok nie na zahraničné oddelenie. Počas svojho pôsobenia na Hydroconsulte (1969 – 1991) pracoval na výskumných úlohách o efektívnom využití hydroenergetického potenciálu v ČSFR. V roku 1984 obhájil dizertačnú prácu *Komplexná analýza oceňovania sily vody* a získal titul CSc. Od roku 1980 pracoval na zahraničných zákazkách HYCO v Guinei. V Alžírsku na projekte priehrady Fontaine des Gazelles. V roku 1984 bol expertom OSN-UNDP v Laose, kde učil hydroenergetiku zamestnancov firmy Electricité de Laos. Od roku 1987 pôsobil tamtiež, ale ako expert OSN-UNESCO na zakladaní prvej laoskej Technickej Univerzity – ako vedúci jej Stavebnej fakulty a profesor hydrauliky, hydroenergetiky a ekonómie. Po návrate do ČSFR v 1989, sa okamžite zapojil do obhajoby SVD G-N. V 1991 sa z Hydroconsultu vrátil na VVB, do funkcie vedúceho odboru propagácie a expertíz, kde písal a vydával propagačné materiály. Prednášal na tému SVD G-N na univerzitách v Nemecku, Rakúsku, Švajčiarsku, Holandsku, Švédsku, Bulharsku, Maďarsku, U.K., USA, Kanade. O probléme SVD G-N prednášal aj v Kongrese USA vo Washingtone (!), na OSN v New Yorku, v Európskom parlamente v Strasbourgu, na zhromaždení bankárov v Chicagu, na Francúzskej obchodnej a priemyselnej komore v Paríži, na podujatiach Asociácie inžinierov a priehradárov v Dallase, San Franciscu, Tampe, Londýne a na mnohých stretnutiach, organizovaných zahraničnými Slováckmi v Zürichu, Ženeve, Paríži, Londýne, Stockholme, Otawe, Toronte, Montreali, Sofii aj Budapešti. Odborné referáty o SVD G-N mal aj na mnohých vodohospodárskych konferenciách v Európe, Ázii a Amerike. Od 1992 sa zúčastňoval na tripartitných rokovaniach s MR, na príprave riešenia sporu, ako aj na všetkých pojednávaniach na MSD v Haagu. Od roku 1961 bol členom ČSPV, organizoval Priehradné dni 1964 v Košiciach, neskôr spoluorganizoval aj ďalšie, zúčastnil sa na 9. Kongrese ICOLD v Istanbule (1967). Po dlhšej, vynútenej pauze v zahraničných cestách (po roku 1968), sa do činnosti ICOLD mohol znovu zapojiť až od roku 1991 – na 15. Kongrese ICOLD vo Viedni a na výročnom stretnutí v Granade, kedy sa stal členom dvoch technických výborov ICOLD. Od 1993, kedy bol zvolený za prezidenta Slovenského priehradného výboru (SPV), sa do roku 2004 aktívne zúčastňoval všetkých exekutív aj kongresov ICOLD (Kairo, Durban, Oslo, Santiago, Florencia, New Delhi, Antalya, Beijing, Drážďany, Foz de Iguassu, Montreal, Seoul). Je čestným členom IHA – Medzinárodnej hydroenergetickej asociácie a spoluzakladateľom SAIV. Aj po odchode do dôchodku (1998) zostal naďalej aktívne činný, pracovne aj publikačne. Má „na konte“ asi 150 titulov prác (štúdií, správ a i.) a asi 100 článkov, či referátov. Je autorom francúzskych vysokoškolských skrípt „Hydraulique Urbaine (1989), textu knihy „Danubius Magnus – Gabčíkovo“ (1993), spoluautorom kníh Vodné diela na Slovensku (1979) a anglickej Dams in Slovakia (1995).

Ing. Dušan Abaffy, PhD. - 65 ročný

3. mája pred šesťdesiatimi piatimi rokmi sa v Trstenej na Orave jubilant narodil. Tam aj v roku 1958 zmaturoval. V roku 1958 začal študovať na Stavebnej fakulte SVŠT, špecializáciu hydrotechnické stavby. V roku 1980 na SVŠT obhájil dizertačnú prácu. Svoju kariéru začínal na RVR a až do 1971 pracoval na rovnakom mieste, aj keď názov organizácie sa menil. Ako vodohospodár prešiel od roku 1971 na Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva, kde v najrôznejších funkciách pracoval až do odchodu do dôchodku, aj keď po rôznych delimitáciách sekcia vôd prechádzala z ministerstva na ministerstvo. Na sekcii vôd sa venoval hlavne problematike TBD, protipovodňovej ochrane, správe a prevádzke vodných tokov. Počas celého svojho profesionálneho pôsobenia mal priamy styk so svojou alma mater ako člen komisie pre obhajobu diplomových, resp. aspirantských prác a ako externý vyučujúci. Pracoval vo viacerých profesijných nevládných organizáciách: ICID, SPK, Slovenskom výbore pre hydrológiu, SVHS; v Slovenskom priehradnom výbore (SPV) zastával 12 rokov funkciu podpredsedu. Práve z tejto jeho činnosti v SPV ho pozná celá generácia priehradárov ako neúnavného organizátora účasti na konferenciách ICOLD či už ako autora príspevkov, organizátora exkurzií na priehrady v zahraničí, alebo aj ako autora knižných publikácií o vodných dielach na Slovensku. Je tiež autorom viacerých vysokoškolských skrípt a spoluautorom učebníc pre stredné školy. Inžiniera Abaffyho poznajú jeho kolegovia ako milého, príjemného spoločníka a tolerantného človeka, dobrého manžela a otca.

Predsedníctvo SPV praje jubilantom, aj tým, ktorých sme z neznalosti, nie zo zlého úmyslu, nespomenuli, pevné zdravie a úspešné pôsobenie aj v rokoch nasledujúcich.

11. OZNÁMENIE O KONANÍ XXXI. PRIEHRADNÝCH DNÍ

XXXI. Priehradné dni sa budú konať v máji 2008 v Čechách.